

Νάταλι Μπακόπουλος

«Η ελευθερία είναι το μοναδικό μας απόκτημα»

Η Ελληνοαμερικανίδα

Νάταλι Μπακόπουλος, απόγονος του ποιητή Μιχάλη Κατσαρού, εγκαταλείπει τη φόρμα των διηγημάτων που την καθιέρωσε συγγραφικά στην Αμερική και υπογράφει το πρώτο της μυθιστόρημα με θέμα την ιστορία δύο αδελφών στην περίοδο της χούντας στην Ελλάδα

Στη **Μυρτώ Τσελέντη**

Ποια είναι η σχέση σας με την Ελλάδα;

Η οικογένεια του πατέρα μου ζούσε στην Αθήνα. Η καταγωγή τους ήταν από την Κυπαρισσία. Ο πατέρας μου μεγάλωσε στην Αθήνα και πήγε στην Αμερική όταν ήταν 22 χρονών, το 1966. Εγώ γεννήθηκα στις ΗΠΑ και επισκεπτόμουν ως παιδί την Ελλάδα. Ερωτεύτηκα όμως πραγματικά αυτό τον τόπο όταν τον επισκέφτηκα ως έφηβη, οπότε και πέρασα ένα καλοκαίρι με τις ξαδέλφες μου στα νησιά. Αγάπησα την κουλτούρα, τη γλώσσα, τους ανθρώπους, τον πολιτισμό, τα πάντα. Καθώς μεγάλωνα και μπορούσα να ταξιδεύω περισσότερο μόνη μου, άρχισα να έρχομαι σχεδόν κάθε χρόνο και συνειδητοποίησα ότι έπρεπε να γράψω γι' αυτή τη χώρα, που είχε γίνει τόσο μεγάλη στη φαντασία μου. Όποτε φεύγω, μου λείπει. Κάθε φορά που μπαίνω στο αεροπλάνο, κλαίω, γιατί δεν θέλω να φύγω. Οπότε, πέρα από τη σχέση της κληρονομικότητας, υπάρχει και μια ουσιαστική, συναισθηματική σχέση μου με την Ελλάδα.

Είστε καθηγήτρια δημιουργικής γραφής. Είναι η συγγραφή κάτι που διδάσκεται;

Δεν διδάσκεις τόσο το πώς να γράψει κάποιος, όσο το πώς να διαβάζει, να κατανοεί και να εκτιμά τη

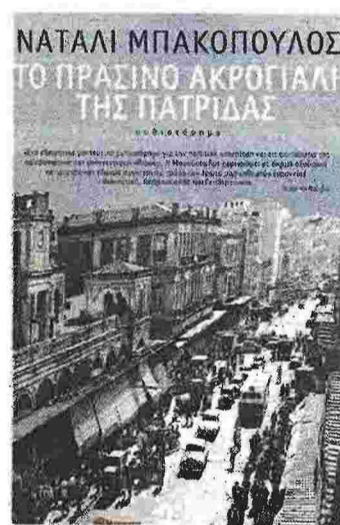

Η Νάταλι Μπακόπουλος διδάσκει λογοτεχνία στο Πανεπιστήμιο του Μίσιγκαν. Έχει κερδίσει τα βραβεία Horwood και O. Henry, όπως επίσης το βραβείο Arthur & Mary Platsis, το οποίο απονέμεται σε έργα με θέμα την ελληνική κληρονομιά. Το «Πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας» είναι το πρώτο της μυθιστόρημα

λογοτεχνία. Μπορώ βέβαια να διδάξω έναν επίδοξο συγγραφέα πώς να γράψει έναν στίχο, πώς να στήσει μια ωραία σκηνή σε ένα θεατρικό έργο ή πώς να κάνει μια σχεδόν κινηματογραφική εισαγωγή σε ένα μυθιστόρημα ή διήγημα. Όπως ένας ζωγράφος, μπορώ να διδάξω τεχνικές, αλλά το όραμα και η φαντασία είναι κάτι που το έχουν οι άνθρωποι και το αναπτύσσουν μόνοι τους. Δεν μπορείς να τους πεις «γίνε δημιουργικός!», αλλά μπορείς να τους δείξεις σε τι συνίσταται η δημιουργικότητα και πώς να εμπνευστούν από αυτή. Οπότε δεν πιστεύω ακριβώς ότι η λογοτεχνία διδάσκεται, γιατί δεν μπορείς να διδάξεις ένα όραμα, αλλά μπορείς να το βοηθήσεις να αναπτυχθεί.

Πώς καταλαβαίνετε και νιώθετε την ελληνική κληρονομιά σας; Υπάρχει σύγκρουση με τον αμερικανικό πολιτισμό;

Δεν θα το χαρακτήριζα ως σύγκρουση, αλλά περισσότερο σαν διελκυστίνδα -τριών κατευθύνσεων, μάλιστα-, καθώς η μητέρα μου είναι Ουκρανή. Όταν ήμουν μικρή, έμαθα ουκρανικά και όχι ελληνικά. Τα ελληνικά τα μαθαίνω τώρα ως ενήλικη, και γι' αυτό δυσκολεύομαι να τα μιλήσω. Μπορώ, όμως, να τα διαβάσω και τα καταλαβαίνω αρκετά καλά. Δεν είναι

«Το πράσινο ακρογιάλι της πατρίδας»

Νάταλι Μπακόπουλος
Μετάφραση: Χίλντα Παπαδημητρίου
Εκδόσεις: Πατάκη

λοιπόν σύγκρουση, αλλά είναι μια ευχάριστη για μένα ένταση, που είναι ιδιαίτερα δημιουργική.

Γιατί επιλέξατε να περιγράψετε στο μυθιστόρημά σας τη συγκεκριμένη ελληνική χρονική περίοδο;

Δεν είμαι σίγουρη γιατί την επέλε-

ξα. Με ενδιέφερε το τέλος της δεκαετίας του '60, τότε που σε διάφορα σημεία του κόσμου υπήρχαν διδωσες και σχεδόν όλες οι δυτικές χώρες προχωρούσαν προς τα εμπρός πολύ γρήγορα, ενώ στην Ελλάδα υπήρχε μια οπισθοδρόμηση, που όχι μόνο αναχαίτιζε την ανάπτυξη, αλλά και σόκαρε και τρόμαξε την πλειονότητα των Ελλήνων. Στην Αμερική, μετά την 11η Σεπτεμβρίου, αρκετοί άνθρωποι, λογικοί και μορφωμένοι, έλεγαν πράγματα όπως: «προκειμένου να είμαι ασφαλής, δεν με ενοχλεί να στερηθώ την ελευθερία μου». Και αναρωτιόμουν πώς μπορεί να λένε κάτι τέτοιο, όταν η ελευθερία είναι το μοναδικό μας απόκτημα. Με τρομοκρατούσε αυτό, αλλά έτσι κατάλαβα με ποιο τρόπο λειτουργεί και επιβάλλεται μια δικτατορία, μια χούντα. Άρχισα να διαβάσω για εκείνη την περίοδο και τις επιπτώσεις που είχε στους καλλιτέχνες η λογοκρισία κ.τ.λ. Ήξερα ότι ήθελα να γράψω για την Ελλάδα, για τη διασταύρωση του πολιτικού με το προσωπικό, και αυτή η περίοδος μου εξήπτε τη φαντασία.

Αδελφός της γιαγιάς σας ήταν ο ποιητής Μιχάλης Κατσαρός. Άσκησε ο ίδιος -ή το έργο του- κάποια επιρροή στη δημιουργία σας;

Δυστυχώς, δεν τον γνώρισα προσωπικά, αλλά υπήρχε στη φαντασία μου από τότε που έμαθα γι' αυτόν. Με είχε εντυπωσιάσει το γεγονός ότι ήταν ποιητής, και ρωτούσα τον πατέρα μου συνέχεια γι' αυτόν. Πολλοί από τους Έλληνες που έχω γνωρίσει και που ζούσαν στην Αθήνα εκείνη την περίοδο τον είχαν συναντήσει και μου αφηγήθηκαν ιστορίες, άλλοτε από κάποια φορά που έκασαν μαζί του στο καφενείο, άλλοτε που έτυχε να συζητήσουν μαζί του στον δρόμο κ.ο.κ. Η παρουσία του στο μυαλό μου ήταν τόσο έντονη, που ο ήρωας του βιβλίου, ο Μιχάλης, είναι εμπνευσμένος από αυτόν.

Το επόμενο μυθιστόρημά σας θα διαδραματίζεται και αυτό στην Ελλάδα;

Ναι. Βέβαια το δουλεύω ακόμα, σίγουρα όμως τουλάχιστον το μισό θα διαδραματίζεται στην Αθήνα, αλλά στη σύγχρονη εποχή. Αρχίζει με μια απεργία σκουπιδιάρικων και ήρωές του είναι μια παρέα καλλιτεχνών. Δεν σας λέω, όμως, τίποτα παραπάνω!